

D ů v o d y:

Stěžovatelka má ovšem pravdu v tom, že dle čl. V. zákona ze dne 30. června 1921, čís. 252 sb. z. a n. pozůstalý manžel na základě prohlášení druhého manžela za mrtva může žádati, by manželství bylo soudem prohlášeno za rozvázané, dále, že výsledky řízení o návrhu na prohlášení za mrtva stačí i pro rozhodnutí, že manželství jest rozvázáno, a že §§ 112 až 114 obč. zák. nemají platnosti, pokud jde o účastníky války, avšak tato zákonná ustanovení předpokládají, že v době, kdy se rozhoduje o návrhu na prohlášení manželství za rozvázané, skutkové předpoklady prohlášení nezvěstného za mrtva nejsou zviklány. Není potřebí se šířiti o tom, že i právoplatné prohlášení za mrtva může vždy býti vyvráceno tím, že nezvěstný se objeví. V tomto případě nabylo ovšem pravomoci usnesení krajského soudu v Olomouci ze dne 22. června 1923, pokud jím Vojtěch S. byl prohlášen za mrtva. Než rekursní soud zjistil, že předpoklad tohoto usnesení, že Vojtěch S. nepřežil dne 1. března 1919, není správným, neboť S. poslal své manželce Antonii S-ové listek, datovaný v Kyjevě koncem prosince 1921. Neprošla tedy dvě léta od poslední zprávy, že Vojtěch S. je na živu a proto pro rozhodnutí o návrhu na rozvázáni manželství nemůže býti směrodatným usnesení prvního soudce, jímž Vojtěch S. byl prohlášen za mrtva. Právním rekursní soud ve smyslu Šu 2 čís. 5 pat. o mimospor. řízení k novým okolnostem přihlížel a žádosti o rozvázáni manželství nevyhověl přes formální pravomoc usnesení o prohlášení Vojtěcha S-a za mrtva.

Čís. 2156.

K založení sudiště dle Šu 88 odstavec první j. n. stačí úmluva o splnění a lhotejno, že nebylo též jednáno o žalovatelnosti kupní ceny ve splnění.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, R II 486/22.)

Žalobu o zaplacení kupní ceny za stroj, dodaný žalovanému statkáři, opřel žalobce co do místní příslušnosti o ustanovení Šu 88, odstavec první, j. n. S o u d p r v é s t o l i c e (okresní soud v P.) žalobu k námitce žalovaného pro místní nepříslušnost odmítl, r e k u r s n í s o u d námitku tu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalující firma dovolávala se k odůvodnění příslušnosti okresního soudu v P. pro tento spor záznamu ze dne 14. října 1920, ve kterém jest obsaženo ujednání koupě lisu na slámu s přísl. mezi zástupcem žalující firmy a žalovaným a v němž se praví mimo jiné, že kupní cena 9390 Kč jest splatna a žalovatelná v P. Žalovaný, který po přečtení záznam podepsal, projevil i s ujednáním, že kupní cena jest splatna v P., souhlas takovým způsobem, že v uvážení všech okolností nelze rozumně o jeho

souhlasné vůli pochybovati (§ 863 obč. zák.). V dovolací stížnosti připouští stěžovatel, že kupní cena je splatna v P., neboť uvádí v dovolací stížnosti, že v tomto případě zavazují žalovanou stranu ona ustanovení záznamu o kupu, která se vztahují na kupní smlouvu samu, a že si žalovaná strana byla vědoma, že podpisuje listinu, týkající se koupě, z čehož vyplývá, že si žalovaný byl vědom, že kupní cena jest splatna v P. a že tedy tam s jeho strany jest trhovou smlouvu splniti. Takovéto ujednání stačí podle §u 88 odstavec prvý j. n. k odůvodnění příslušnosti okresního soudu v P. Není třeba, by mezi stranami bylo bývalo ještě ujednáno, že kupní cena je žalovatelná u okresního soudu v P., neboť právě v tomto směru byl § 88 j. n. změněn cis. nař. ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák., kterým bylo z prvotního doslovu tohoto §u vyloučeno ustanovení, že jest současně zapotřebí, by s ujednáním soudu splniště bylo též vysloveno oprávnění k žalobě u tohoto soudu. Není proto třeba ani rozebíratí otázku, zda žalovaný, podepsav svrchu zmíněný záznam o kupní smlouvě, projevil též souhlas se žalovatelností kupní ceny u okresního soudu v P. Žalující firma žaluje na splacení kupní ceny a prokazuje úmluvu o soudu splniště záznamem ze dne 14. října 1920 a vyhovuje takto úplně předpokladum §u 88 odstavec prvý j. n., což stačí k odůvodnění příslušnosti okresního soudu v P. přes to, že žalující firma v žalobě neuváděla výslovně i § 88 j. n., neboť jest rozhodno, že její přednes po skutkové stránce vyhovuje právnímu stanovisku §u 88 odstavec prvý j. n.

Čís. 2157.

Nejde o poměr komisionářský s plným delcredere (čl. 370 obch. zák.), nýbrž o smlouvu kupní, zavázal-li se ten, komu bylo zboží dodáno, nejen, že zboží dále prodá, nýbrž i že plně ručí za zaplacení a vyřízení.

Ustanovení čl. 347 obch. zák. o vytýkání vad nelze užiti, nebylo-li zboží dosud odesláno (při koupi prenumerační).

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, Rv II 274 22.)

Žalobkyně koupila od firmy C. 10 vagonů prima kokosového sádla po 28 Kč za 1 kg a ujednala se žalovanou firmou B, že tato prodá na účet žalobkyně 5 vagonů prima kokosového sádla »C« po 32 Kč za 1 kg, při čemž plné ručení za zaplacení a vyřízení měla nésti žalovaná firma. Jež kromě toho měla poukázati žalobkyni 30.000 Kč za vagon, proti čemuž jí žalobkyně přiznala prodejní provisi 30 h, delcredere 50 h a za ztrátu úroku 20 h při 1 kg. Žalovaná měla žalobkyni poukázati 90.000 Kč ihned, 60.000 Kč pak do 25. listopadu 1920, kupní cenu měla zaplatiti předem přímo firmě »C«. Ježto žalovaná poukázala žalobkyni pouze 90.000 Kč, žalovala tato, by zaplatila jí 60.000 Kč a firmě C kupní cenu za pět vagonů (1.400.000 Kč). Procesní soud první stolice žalobě vyhověl a uvedl v podstatě v d u v o d e c h: Jde tu o kupní smlouvu, ježto žalovaná převzala plné ručení za zaplacení a vyřízení bez ohledu, zda se jí další prodej podaří a zda se bude oň bráti čili nic. Byla proto žalovaná za všech okolností povinna zboží zaplatiti a odebrati;